

چکیده‌ای از دانش عامیانه

مؤلف:

احمد واثق عموقین

۱۳۹۹

انتشارات گلشن شقایق

سرشناسه	وائق، احمد - ۱۳۴۰
عنوان و نام پدیدآور	چکیده‌ای از دانش عامیانه/ مولف احمد وائق عموقین؛ ویراستار باقر وائق
مشخصات نشر	اردبیل: گلشن شقایق، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	۱۰۹ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۶۴۲-۹۸-۶
وضعیت فهرست نویسی	فینا
یادداشت	گنابنامه: ص. ۱۰۹
موضوع	ادبیات عامه ایرانی
موضوع	Folk literature, Iranian
موضوع	فرهنگ عامه -- ایران
موضوع	Folklore -- Iran
موضوع	افسانه‌ها و قصه‌های ایرانی
موضوع	Legends -- Iran
رده‌بندی کنگره	PIR۳۹۷۶
رده‌بندی دبیری	۸۱۰/۹۹
ماره‌شناسی ملی	۶۲۳۸۰۷۴

نام کتاب چکیده‌ای از دانش عامیانه

مولف احمد وائق عموقین

چاپ و صحافی

ناشر انتشارات گلشن شقایق

طراح و صفحه‌آرا امیررضا حکمت‌ف

ویراستار باقر وائق

نوبت چاپ اول - ۱۳۹۹

تیراژ ۱۰۰۰

قیمت ۲۵۰۰۰۰ ریال

شابک ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۴۲۹-۸-۶

(کلیه حقوق قانونی و مادی و معنوی برای ناشر و مولف محفوظ است)

آدرس انتشارات: اردبیل - اکبریہ - بن‌بست پنجم پلاک ۹۳

۰۹۱۴۹۵۷۹۷۷ - ۳۳۴۴۱۵۴۰

فهرست

۱.....	مقدمه
۶.....	فرهنگ عامیانه (فولکلور)
۸.....	دعا در خشکسالی
۱۰.....	ترانه عامیانه ماندگار
۱۱.....	آپاردی سنلر سارانی
۱۴.....	توا مکتب خانه
۱۶.....	چش زخم
۱۷.....	کبک
۱۸.....	ملانصرال بن
۱۹.....	نام چهارشنبه های سف دماه
۲۲.....	گوسن، صالح، میس ییلی
۲۴.....	حکایت میرزا و شاگردش
۲۵.....	حکایت (اربابی و میهمانی)
۲۶.....	می خواهی قمار بازی کنی، سراع لیلا برو!
۲۹.....	تجربه بالاتر از علم است
۳۰.....	قونشونون پیسی اوتی اوزینه حاجات بیلر
۳۱.....	لالین دیلین ننه سی بیلر
۳۲.....	همدان اوزاخ کردی یوخون
۳۳.....	هله هالاسیدی (هله حالاسین گوروب سن)
۳۴.....	نیسیون نقد اولوب نه گوئی سن
۳۵.....	باغمادی یاغیش، بیتمه دی قمیش
۳۶.....	قاچانی قومازلار، بیخیلانی وئرمازلار
۳۷.....	ظلمات داشیدور گوتورنده پشماندی گوتورمینده پشمانی
۳۸.....	شوجاتین آغزین باغلاماقدان ئوتری دی
۳۹.....	قارقاتین مینی نه بیر داش

- قارقادان گوزل قوش ایسته دیلر گئندی اوز بالاسین گتیردی ۴۰
- قربان اولوم تسبیح سنه! هئچکس گومان ائتمز سنه ۴۱
- سوغانین ساریمساختدان آجیغی گلر ۴۲
- اصالت بهتر است یا تربیت ۴۳
- ساخلا سامان! چکمه امان «گلر زمان» ۴۵
- زوار آتی کیمین دابق اولدوم ۴۶
- سه نفر در حال خوردن آب دوغ ۴۷
- از سن، از مییم ۴۸
- اسنگ، اسنگ گتیرر حیف سن نن طوله ده کی ۴۹
- اوهه رر دان میدنر، اوهه وار داغدان اندیرر ۵۰
- اوستورما، بی دگا، مسگر توکانی دا آچیر ۵۱
- خئین (خائن) تر سا، قورق آرتار ۵۲
- خالخ گئدیپ باش سیریه بو گئدیپ لیش گتیریب ۵۳
- دئدی گوندن، تولکی نینکر قارب ناریا ۵۴
- پیشیک آسقیردی، صبیر گلدی ۵۵
- پیغمبرلر شکسته نفس اولار ۵۶
- تولکی، تولکی لیگین ثابت ائدن جن، دری سیه بوغاز داز، چیخاردالار ۵۷
- چوخلاری دده سینین گوزون چیخاردوب کی اونادا کور اوغلی داز، کور وک دئیوبد کور کیشینین اوغلی ۵۸
- بخارینین کج اولماغینا باخما توستی نین دوز چ خاسا، باخ! ۵۹
- بنله اوتلیبسان، بس هانی یال، قویروغون؟ ۶۱
- تیه گوئگی وی بورا آتیلار ۶۲
- بارلی آغاجین باشینا دولانالار ۶۳
- کله سر آشین ناندا اولدوخ، گللی پیلوناندا ۶۴
- هارون و بهلول ۶۵
- کیسه طلا ۶۶
- لذت مناجات ۶۷
- درویش ۶۸

۶۹.....	سن چالدون.....
۷۰.....	سفر شاه عباس به اردبیل.....
۷۱.....	حسرت زن نسبت به گذشته.....
۷۲.....	بحث زن و شوهر.....
۷۳.....	شکارچی.....
۷۴.....	ساندویچی.....
۷۵.....	حکایت چهراب.....
۷۶.....	حکایت نصرالدین.....
۷۷.....	حکایت شمش.....
۷۸.....	میهمانی.....
۷۹.....	ماجرای گاو.....
۸۰.....	دیگ زاییده است.....
۸۱.....	حکایت گدا.....
۸۲.....	پدر و پسر.....
۸۳.....	فرشته داعی.....
۸۴.....	ظن نیکو.....
۸۵.....	گله گوسفند.....
۸۶.....	طوطی و بقال.....
۸۷.....	شنگول و گربه.....
۸۸.....	داستان حاکم و چوپان.....
۹۰.....	داستان چوپان.....
۹۲.....	ماجرای سه جوان.....
۹۳.....	حکایت پیرزن.....
۹۴.....	مرد دانا و مرد ساده.....
۹۷.....	داستان صبیرداشی.....
۱۰۰.....	وحدت فرزندان.....

- ۱۰۱ پلنگ یا خفاش
- ۱۰۲ خانه سوخته
- ۱۰۳ نمونه ای از اوخشامالار
- ۱۰۷ چیستان
- ۱۰۸ منابع

www.ketab.ir

مقدمه

با سپاس و شکرگزاری بر خداوند هستی، یکی دیگر از سری کتاب‌های فرهنگ عامه (فولکلور)، در مقابل فرصت حاصل شده، با جنبه‌های مختلف در اجرای شعار «در خانه بمانیم و دشمن برانیم» جهت بهره‌برداری‌های لازم گردآوری شده است همان طوری که در مفهوم شعر زیر آمده است در هر حوادث و رویدادی، جهت حفظ امنیت و دفاع از حریم خود بعضی از افکار و ذهن مردم برای مبارزه با چنین حوادث ناگهانی با سنجش دقیق برای عمل بکار می‌افتد بدیهی است در این شرایط موجود، ویروس کرونا باعث خرابی‌ها و خسارت‌ها شده و با حرکات پنهانی صدها انسان را ضمن اینکه خانه‌نشین نموده است در صد قابل ملاحظه‌ای را نیز به پای مرگ کشانده است اما در مقابل هر خرابی، آبادی و کسب تجاری نیز در کنار آن مشکلات موجود به عنوان موضوع مهم و اساسی به وجود آورده است این موضوع، آینده روشنی را برای کشور ما به ارمغان می‌آورد فرصتی که در کنار کرونای پنهان به وجود آمده است. در جهت اکتشاف، تولید و حرکت‌های انسانی و مومنانه را برای غلبه بر آن به همراه دارد. اگر به زبان ساده‌تر بگویم دقت شود مردم قهرمان‌پرور و همیشه در صحنه ما، در جنبه‌های مختلف، مهارت و هنرنمایی خودشان را به صورت شفاهی و کتبی به سمع و نظر مردم می‌رسانند در این راستا عده‌ای از متفکرین و اندیشمندان با ساخت دستگاه‌های متنوع در جهت تولید وسایل و لوازم بهداشتی در این امر باعث دلگرمی و خوشحالی مردم عزیز

شده و با بخشش و فضیلت عظیم خودشان به شکل حرکت مومنانه در جهت رفع نیازمندان در سراسر کشور به اجرا گذاشتند. با عنایت به مطالب قید شده بنده نیز به عنوان یک پژوهشگر ناقابل تا آنجائیکه توان داشتم با مسلط شدن به کلیه استرس‌ها و اضطراب‌ها نسبت به کسب مطالب مهم و تجارب‌ها شده تا اینکه در 'دای تکلیف خود در جهت بهره‌برداری در مسیر درست ردیف شرد.

جا دارد از همه عزیزانی که در این عرصه دفاعی با بروز استعداد بای رونی خود دانسته‌های خود را در اختیار مردم گذاشتند کمال تشکر می‌شود. در این شرایطی که فعلا قرار گرفته‌ایم برای نجات مملکت و شکست دشمن پنهان است اگر به امر مسئولین بهداشتی را باید و نبایدها را جدی بگیریم و شرایط لازمه را رعایت کنیم بقول پیروزی نهایی خواهیم رسید در غیر اینصورت مرگ و میر جمعیت بیشتر خواهد شد بنابراین علاوه بر رعایت دستورات لازمه و توصیه‌های ایمنی و سلامت، در جهت‌های مختلف نیز از جمله، شعر گفتن، داستان نوشتن و کلیه حرکات فرهنگی و فنی را در کنار آن اقدامات ردیف نماییم این روش و عمل صحیح، راه سازنده‌ای است برای بالا بردن سطح ادبیات اجتماعی ماست در واقع با قبول و تحمل شرایط موجود، من هم به نوبه خود سعی نموده‌ام در طول این دو ماه گذشته در دو موضوع، کتابی جهت چاپ و استفاده علاقمندان گردآوری و تالیف نموده‌ام انشاءالله در اولین فرصت شروع و فعالیت کشور اقدام خواهد شد از همه عزیزانی که در رسانه‌ها مرا به تهیه این

چکیده‌ای از دانش عامیانه ◀ ۳

مقوله وادار و یاری کرده‌اند صمیمانه تشکر می‌نمایم. کتاب حاضر متشکل از ضرب‌المثل‌های مهم و آموزنده، چیستان، اوخشامالار و بعضی مطالب دیگر جهت بهره‌برداری لازم در اختیار علاقمندان قرار می‌گیرد امید است انشاءالله این فرهنگ غنی و عامیانه که بهترین یافته‌ها و میراث فرهنگی معتبر به نسل‌های آینده است سرشق بهتری برای جوانان و نسل آینده باشد خطه آذربایجان مخصوصاً استان خودمان (اردبیل) دارای فرهنگ عامیانه بسیار پراهمیت است. این برای جمع‌آوری و تدوین آنها به محققین مشتاق و پی‌پایان‌دار هنوز در میان مردم ریشه‌های درخشانی از این فرهنگ صوت کرمانده است بنابراین در این راستا پژوهندگانی که علاقه دارند برای گردآوری اهتمام ورزند و آنها را از گزند نابودی نجات دهند.

هر حوادث آرتیرار نعمت است.

فقر تنگی حاصلی ایلر از عواقب

رهبر بنیان دندی نعمت‌دی جنگ

اللهین ریسمانی حکم‌دهه برون چنگ

یان‌دی ائولر جنگیده اولدی خراب

جاوانلار حاضیر اولدی جنگه بی‌تاب

اولدی آباد ذهن‌لر، آماده ملت

بس تجارب حاصلی تبدیل نعمت